

การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Development of Child Care Teachers in Learning Experience Management
for Early Childhood Learners at the Child Development Center under
Samorthong Subdistrict Administration Organization, Thachana, Surat Thani

ชลันพร สังข์สิงห์,¹ ญาณิศา บุญจิตร,² และบรรจง เจริญสุข³
Chalunporn Sungsing,¹ Yanisa Boonchit,² Banjong Jaroensuk³

- 1 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
โทร 0-95429 7710 E-mail : Chalun23@hotmail.com
2 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
โทร 0-84648 2743 E-mail : nuda6812@gmail.com
3 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100
โทร 0-89729 6524

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย 2) พัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก 3) ศึกษาผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้กรณีวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนผล กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คือ ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง จำนวน 5 คน แนวทางที่ใช้ในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลในเชิงบรรยายและพรรณนาวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ไม่ได้จบตรงเอกปฐมวัย จึงขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้อง และครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้รับการพัฒนาตนเองด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร 2) การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในวงรอบที่ 1 ใช้วิธีการคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ และการนิเทศภายใน เพื่อติดตามประเมินผล ทั้งนี้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แล้วนำไปปฏิบัติจริงกับเด็กปฐมวัย และในวงรอบที่ 2 ดำเนินการพัฒนาครู โดยใช้แนวทางการนิเทศภายใน พบว่า ครูสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3) การศึกษาผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งสะท้อนผลได้จากการที่ครูนำความรู้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน ไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อีกทั้งจากการประเมินผลการสังเกตพฤติกรรม พบว่า หลังจากที่ครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการพัฒนานตนเอง ทำให้สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้อง และนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the problems of child care teachers in learning experience management for early childhood learners, 2) to develop the child care teachers, and 3) to study the development of child care teachers in learning experience management for early childhood learners at the child development center. The study was conducted by action research method which consists of four steps: planning, action, observation, and reflection. The target group of the study consisted of five child care teachers at the child development center under Samorthong Subdistrict Administration Organization. The guidelines for the development included a workshop, an excursion, and an internal supervision. Data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation and were presented in descriptive analysis and data analysis. The research findings revealed as follows. 1) The problems of child care teachers in learning experience management for early childhood learners at the child development center showed that most of the child care teachers did not directly graduate from early childhood education program; as a result, the teachers lacked correct knowledge and understanding of learning experience management and writing learning management plans implementing integrated learning experiences. The teachers lacked self-development regarding learning experience management which caused problems in learning experience management for early childhood learners and made the learning experience management not as effective as it should be. 2) The guidelines for the development in Cycle I involved a workshop, an excursion at a model child development center, and an internal supervision in order to assess the development process. Moreover, the teachers could apply the knowledge into writing learning management plans implementing learning experiences management and put into actual practice with the learners. In Cycle II, the internal supervision was used to develop the teachers and the results showed that the teachers could apply the knowledge into learning experience management and writing learning management plans for the learners, which made the learning experience management more effective. 3) The results of the development reflected by the application of knowledge learned from the workshop, excursion, and internal supervision into the learning experience management, and the behavior observation assessment showed that, after attending the development process, the teachers could write learning management plans correctly and apply into learning experience management, which the learning behaviors of the learners were found at a very high level.

Keywords: development of child care teachers, learning experiences management for early childhood learners, child development center

บทนำ

การศึกษาถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากไม่ว่าจะอยู่ในช่วงวัยไหนก็ตาม แต่ในช่วงวัยที่ควรให้ความสำคัญที่สุดสำหรับการศึกษาก็คือช่วงเวลาปฐมวัย หรือช่วงเวลาตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปี ซึ่งการศึกษาในระดับปฐมวัยนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับแนวทางในการเรียนการสอนของแต่ละพื้นที่ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานชีวิตที่ดีให้เด็กได้รับการพัฒนา ส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดประสบการณ์ต่างๆ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 ที่บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย อีกทั้งต้องดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม

และความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยก็จะต้องมีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นแนวทางในพัฒนาทักษะด้านต่างๆ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยถือว่าการเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักสูตรฉบับนี้มีแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก 2) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก 3) แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมอง 4) แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ 5) แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนาให้ครบทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา "กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม" ซึ่งประกอบด้วย 1) กิจกรรมเสรี 2) กิจกรรมสร้างสรรค์ 3) กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 4) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 5) กิจกรรมกลางแจ้ง 6) กิจกรรมเกมการศึกษา ในการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพตามที่ต้องการนั้น มีปัจจัยหลักที่สำคัญ คือตัวครู แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ครูต้องมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่จะเกิดกับศิษย์เป็นอันดับแรกบนความเชื่อที่ว่า “เด็กทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้” โดยการพัฒนาคู่มือครูผู้ดูแลเด็กที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้คือการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการศึกษาดูงาน สภาพปัจจุบันการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อ.ท่าชนะ จ.สุราษฎร์ธานี โดยจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 2-5 ปี โดยยึดหลักการแนวการสอนและวัตถุประสงค์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม สติปัญญา และด้านคุณธรรมจริยธรรม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทองทั้ง 3 แห่ง ครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 5 คน จากการนิเทศพบว่าครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง จำนวน 4 คน ยังไม่จบ การศึกษาปฐมวัยให้ศึกษาต่อให้จบจึงจะสามารถบรรจุเป็นครูผู้ดูแลเด็กได้ ซึ่งครูผู้ดูแลเด็กจำนวนนี้รวมทั้งยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และข้อมูลจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554 - พ.ศ.2558) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง ซึ่งการรับรองมาตรฐานอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง และสมศ.ได้มีคำแนะนำว่า ครูผู้ดูแลเด็กควรได้รับการพัฒนาการจัดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2558)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่องการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

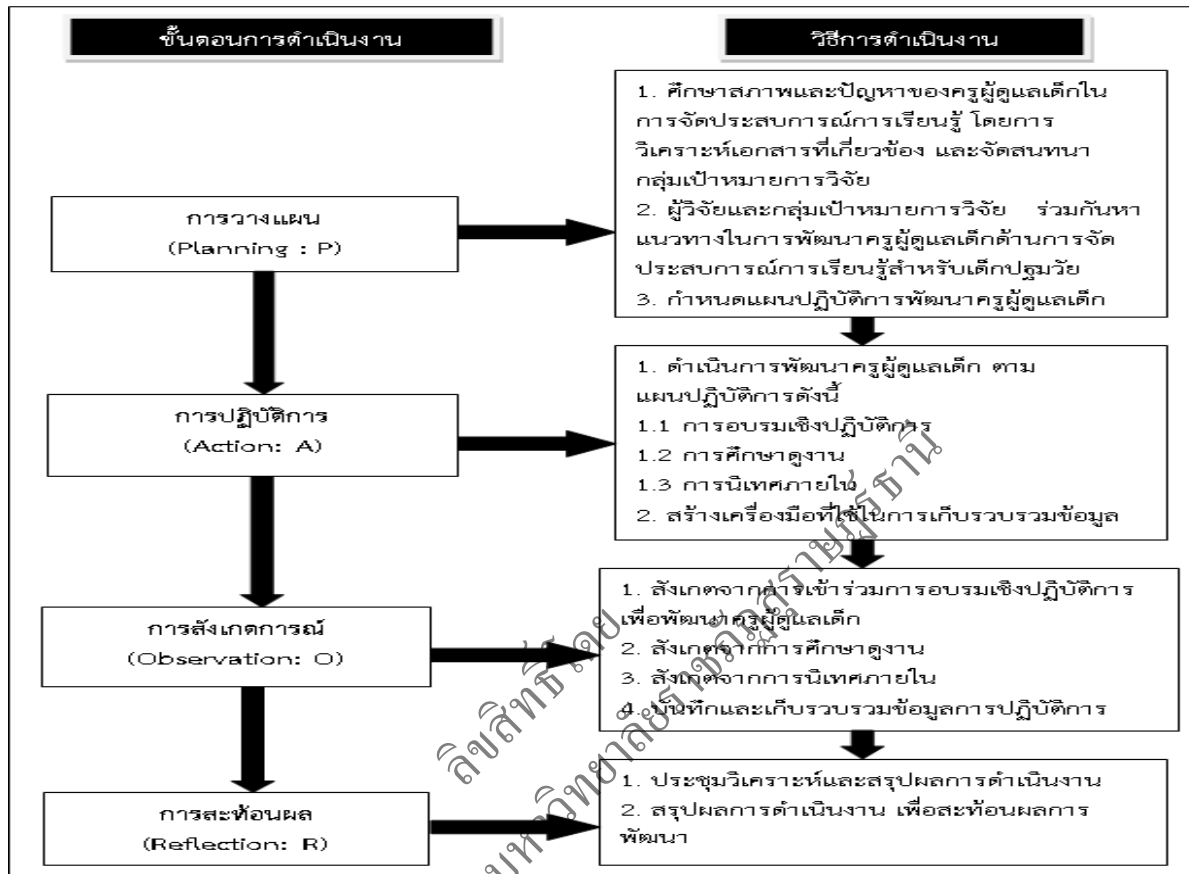
1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อพัฒนาคู่มือครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาคู่มือครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน คือ นักวิชาการศึกษา
 - 1.2 ผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน
 - 1.3 ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 7 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.2 การเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ตามกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นกระบวนการในการดำเนินการวิจัย ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยรอบที่ 1 และ 2 มีดังนี้

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการ วงรอบที่ 1

ผลการวิจัย วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

สภาพปัญหาจากการวิเคราะห์เอกสารและสนทนากลุ่มผู้ดูแลเด็ก พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้จับตรงเอกปฐมวัย ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ขาดการอบรมด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และยังไม่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็ก ซึ่งระดับคุณภาพอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง โดยครูหรือผู้เลี้ยงดูเด็กควรได้รับการพัฒนา ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านปฐมวัย และการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ประชุมสรุปแนวทางที่ใช้ในการพัฒนา คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 23 ธันวาคม 2562 2) การศึกษาดูงาน ในวันที่ 24 ธันวาคม 2562 และ 3) การนิเทศภายใน ในวันที่ 6-10 มกราคม 2563

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

1. ผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการทดสอบครูผู้ดูแลเด็กก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 17 คิดเป็นร้อยละ 56.67 และผลการทดสอบครูผู้ดูแลเด็กหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27 คิดเป็นร้อยละ 90 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 33.34

2. ผลของการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าฉาง โดยให้ผู้ร่วมวิจัยบันทึกลงในแบบบันทึกการศึกษาดูงาน ซึ่งสามารถสรุปผลของการศึกษาดูงานได้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้ 1) ความรู้และสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน คือได้

ทราบถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม และได้เห็นสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย 2) การนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/งาน คือนำความรู้ที่ได้ด้านการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้ง 6 กิจกรรมใน 1 วัน และนำความรู้เรื่องการจัดทำสื่อ การใช้สื่อ 3) ความประทับใจที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน คือการบริหารจัดการและบุคลากร มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้มีจิตสำนึก มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานอย่างมีศักยภาพ ส่งเสริมบุคลากรในการแสวงหาความรู้ ทักษะ ที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และการบริหารด้านงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรปฐมวัย มีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็ก

3. การนิเทศภายใน สิ่งที่ควรปรับปรุงที่เกิดจากการนิเทศภายใน พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ก็คือด้านการเตรียมแผนการจัดประสบการณ์ สื่อการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินผล และการนิเทศภายในไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ขาดการประเมินและติดตามผล มีข้อเสนอแนะในการนิเทศภายใน ก็คือ 1) ควรมีการเตรียมแผนการจัดประสบการณ์ก่อนการจัดการเรียนการสอน 2) ควรมีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้ตรงตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดประเมินผลตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย 4) ควรมีการแจ้งผลการนิเทศครูผู้ดูแลเด็กทุกครั้ง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation)

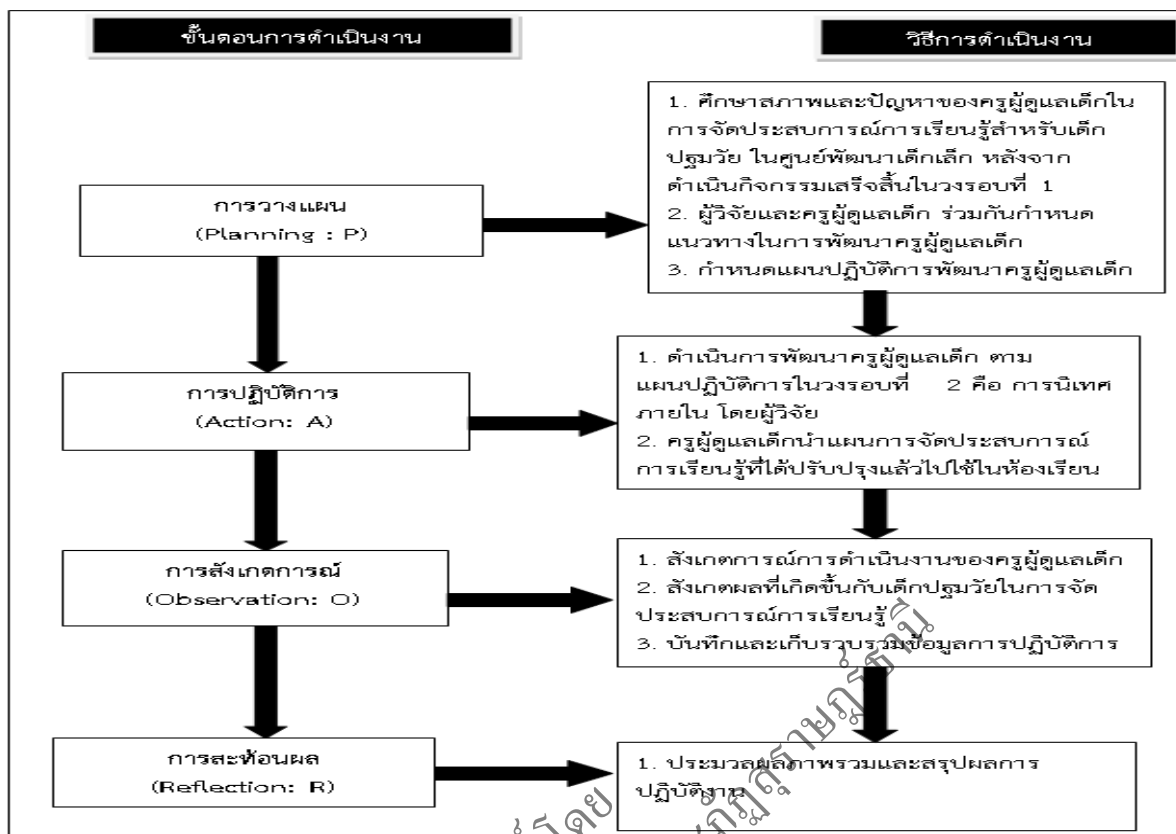
1. การสังเกตจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผลการสังเกตพบว่า ในขณะอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้ดูแลเด็กมีความกระตือรือร้นในการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้ดูแลเด็กตั้งใจและได้มีการจดบันทึกความรู้ที่ได้รับ มีการซักถามในหัวข้อหรือเนื้อหาที่สงสัย มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการทำกิจกรรมในการอบรมเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอน และครูผู้ดูแลเด็กทุกคนมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรม และผลการประเมินการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การสังเกตการศึกษาดูงาน ผลการสังเกตพบว่า ครูผู้ดูแลเด็กให้ความสนใจกับการศึกษาดูงาน และตั้งใจเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งการศึกษาดูงาน เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อจะช่วยเหลือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้กับครูผู้ดูแลเด็ก นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดมุมมองที่จะรับกับการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ สร้างความพร้อมให้แก่ครูผู้ดูแลเด็ก และสร้างผลสัมฤทธิ์ให้แก่หน่วยงาน

3. การสังเกตจากการนิเทศภายใน พบว่าผลการนิเทศการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ในวงรอบที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการร่วมทำกิจกรรม มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม มีความสนใจในขณะทำกิจกรรม แต่เด็กปฐมวัยยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น การแสดงออกถึงความเป็นผู้นำ การมีส่วนร่วมในการหาคำตอบ ไม่สามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และไม่กล้าซักถามครูในเรื่องที่ตนเองไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

หลังการดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายการวิจัย มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการค่าเฉลี่ย 3.92 อยู่ในระดับมาก การศึกษาดูงานของครูผู้ดูแลเด็ก ทำให้กลุ่มเป้าหมายการวิจัย มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และการนิเทศภายในเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 3.49 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มเป้าหมายการวิจัยร่วมกันวางแผนการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้แนวทางการนิเทศภายใน

ภาพที่ 2 : ขั้นตอนการดำเนินการ วงรอบที่ 2

ผลการวิจัย วงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

สภาพปัญหา พบว่า มีจุดควรพัฒนา คือ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดการจัดหาเอกสารแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การลำดับขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เข้ากับกิจกรรมอื่นๆ แนวทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย ในวงรอบที่ 2 นี้ วางแผนกำหนดแนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก คือ การนิเทศภายใน ระหว่างวันที่ 20 – 24 มกราคม 2563

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการ ในวงรอบที่ 2 คือ การนิเทศภายในครูผู้ดูแลเด็กในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในเรื่องของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบนิเทศแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยเป็นผู้นิเทศ ตามกำหนดการนิเทศติดตาม ซึ่งจะมีการนิเทศภายในวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 20 – 24 มกราคม 2563

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation)

การสังเกตผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยพบว่า การนิเทศผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในวงรอบที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก การสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็กซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัย ในกิจกรรมการนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์ พบว่า จากการที่ครูผู้ดูแลเด็กได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศภายใน ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น โดยสามารถนำความรู้ต่างๆมาปรับใช้ในการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับวัยและ

พัฒนาการของเด็ก ทำให้ครูผู้ดูแลเด็กเกิดความมั่นใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมากขึ้น ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในกิจกรรมการนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

หลังการดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายการวิจัยทั้ง 5 คน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของครูผู้ดูแลเด็ก การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 อยู่ในระดับมาก ซึ่งการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน ส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ไม่ได้จบตรงเอกปฐมวัย ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยและการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้รับการพัฒนาตนเองด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งครูผู้ดูแลเด็กทุกคนมีความต้องการและยินดีเข้ารับการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย จากผลการประเมินก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมากขึ้น มีแนวทางในการพัฒนาครูต่อ ก็คือ การศึกษาดูงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในวันที่ 24 ธันวาคม 2562 ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าฉาง และได้มีการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กต่อ โดยการใช้การนิเทศภายใน วงรอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 6-10 มกราคม 2563 และมีการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กต่อโดยใช้แนวทางนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 20-24 มกราคม 2563 และหลังจากการได้รับการพัฒนา พบว่าครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

3. ผลการประเมินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การประเมินผลการพัฒนา พบว่าจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผลการพัฒนาดังนี้ คือ ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยได้ถูกต้องตามหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากการศึกษาดูงาน ปรากฏผลการพัฒนาดังนี้ คือ ครูผู้ดูแลเด็กได้สัมผัสกับสถานที่จริงและเหตุการณ์จริงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และจากการนิเทศ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กทั้ง 5 คน สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสภาพและปัญหาที่คือ ครูผู้ดูแลเด็กขาดการดำเนินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขาดการบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขาดความรู้ และทักษะในการประเมินพัฒนาการเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ไม่ได้จบตรงเอกปฐมวัย จึงยังขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยและการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้รับการพัฒนาตนเองด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็ก ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงต้อง

ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการต้องอาศัยข้อมูลที่หลากหลาย เพราะการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนา ต้องเริ่มด้วยการศึกษาสิ่งต่างๆ เหล่านั้นเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมและครบถ้วนเพียงพอสำหรับใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก จากการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องและจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยสอดคล้องกับ Leonard Nadler (1992 : 121) ได้ทำการศึกษา รายงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐมอนทานา เรื่องการพัฒนาความเป็นมืออาชีพ คือ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครูที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาที่สอน มีความแตกต่างระหว่างหมวดวิชา บรรยากาศในโรงเรียนไม่สนับสนุน การพัฒนาตนเองของครู เช่น มีความขัดแย้งระหว่างครูด้วยกันเอง หรือ ครูกับผู้บริหาร นโยบายและวัฒนธรรมบางอย่างไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสู่ความเป็นครูมืออาชีพ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุดใจ พรหมเสนา (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ของครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไทร อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร พบว่า สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ขาดการดำเนินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมไม่หลากหลาย ตลอดจนการวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม และปัญหาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเช่นเดียวกับ ปราณี นิมิชัย (2558 : 77-86) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า สภาพและปัญหาการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านสภาพพบว่า ครูผู้ดูแลเด็กขาดการดำเนินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ไม่ได้ใช้แผนในการจัดประสบการณ์ ใช้วิธีการสอนแบบเดิมที่ตนเองเคยสอนมาและ ไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และครูส่วนใหญ่มีความรู้แต่ขาดความเข้าใจและทักษะในการจัดประสบการณ์ ด้านปัญหาพบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งครูผู้ดูแลเด็กทุกคนมีความต้องการในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสมอทอง อำเภอท่าอุเทน จังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้มีแนวทางคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน โดยผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มาบรรยายให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายการวิจัย เป็นเวลา 1 วัน และการศึกษาดูงาน เป็นเวลา 1 วัน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าฉาง ซึ่งเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และการนิเทศภายในในเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย สามารถพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ทั้ง 5 คน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมากขึ้น สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน เป็นกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ เพรศแก้ว (2557 : 166-174) ได้ทำการวิจัยเรื่องเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไทร อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ในวงรอบที่ 1 ดำเนินการ 2 แนวทาง 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ ก่อนดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ทำแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 1 ฉบับ ข้อคำถาม 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกใช้ทดสอบก่อนการ อบรม (Pre - test) และหลังการอบรม (Post - test) แบบสอบถามใช้สอบถามสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้

สำหรับปฐมวัย และ 2) การนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนา ในการดำเนินงานจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับปฐมวัย การประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเขียนแผนการจัด จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณพร โพธิ์ศรี (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า แนวทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ใช้ แนวทางการศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผล เช่นเดียวกับ Agado (1998 : 1841) ได้ทำ การวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพบริเวณแถบพรมแดน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์บุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียนและใช้ การสังเกตโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพแถบพรมแดนทางใต้ของรัฐเท็กซัส ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นไปอย่างมีระเบียบตามลำดับขั้นตอน มีการให้ ความ สะดวกแก่ครูในการนำผลที่ได้รับจากการพัฒนาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ระบบสนับสนุนเอื้ออำนวย การนำกลวิธีไป ใช้ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานและชุมชน และให้ข้อคิดเห็นว่าการมี การศึกษาถึง ผลที่ได้รับจากการพัฒนา บุคลากรกลยุทธ์การนำไปใช้ในโรงเรียน รวมทั้งการศึกษารับรู้ของครูในความสามารถของนักเรียน จากผลการนำ การ พัฒนาไปใช้เพื่อผลสำเร็จของนักเรียนด้วย

3. จากการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน พบว่า ครู สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความรู้ ความเข้าใจในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ได้ อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัย พบว่าเด็กปฐมวัยในชั้นเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีขึ้น โดยผลการศึกษาสอดคล้อง กับ Maddox (2001 : 112-A) ได้ศึกษาการฝึกอบรมครูเรื่อง กลวิธีแก้ปัญหาและโครงสร้างการเรียนรู้ร่วมกันต่อผลการ เปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในชั้นเรียนหลังจากที่ครูได้รับการฝึกอบรม แล้ว การวิจัยมี 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ประกอบด้วยการประเมินผล ลักษณะการสอนของครูก่อนการฝึกอบรม ครูเตรียม เนื้อหาความรู้และใช้กลยุทธ์แก้ปัญหาและโครงสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ระยะที่ 2 ฝึกอบรมครูเกี่ยวกับกลยุทธ์แก้ปัญหา และ โครงสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ระยะที่ 3 ครูกลับไปดูเนื้อหาที่เตรียมไว้และหาความเปลี่ยนแปลงในการ สอนหลังจาก ได้รับการฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการฝึกอบรมช่วยให้ครูได้เชื่อมโยงความรู้ ไปยังเนื้อหาวิชาการซึ่งมีปฏิกิริยา ตอบสนองในทางบวกต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและทำให้นักเรียน สามารถจดจำได้มากขึ้น เช่นเดียวกับ รัชดาพร ขจรโมทย์ (2557 : 96-103) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ บูรณาการ สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การพัฒนา ด้วยกลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาบรรยายให้ความรู้กับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เป็นเวลา 2 วัน และการนิเทศการสอนการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเป็นรายบุคคล พบว่า สามารถ พัฒนากลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 4 คน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับ ปฐมวัยและการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการครอบคลุมการจัดประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยทั้ง 6 กิจกรรมที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเป็นกลยุทธ์ที่เน้น การเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์จากการบรรยาย สาธิตและการปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของงานในองค์กร สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยและการ เขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาครู เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมเกิด ความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญและเจตคติที่ดีต่อการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ทำให้เกิดความรู้และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปตามกรอบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ จันทรเพ็ญ บุษบา (2561 : 51-60) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนมารีย์พิทักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า การพัฒนาครู โดยใช้แนวทางเพื่อการพัฒนา 3 แนวทาง ดังนี้ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน ในการดำเนินการเป็น 2 วงรอบในวงรอบที่ 1 นั้นสามารถพัฒนาศักยภาพครูปฐมวัย ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เพื่อการ

เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ได้ แต่ยังคงพบว่าบางส่วนยังไม่สามารถเป็นที่พอใจ ในการดำเนินกิจกรรมบางกิจกรรมเกินความสามารถของเด็กไม่เหมาะสม และเนื้อหาสาระไม่ต่อเนื่องกัน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการประชุมกันอีกครั้งเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ถึงจุดที่ยังบกพร่อง และเปิดโอกาสให้ทุกท่านเสนอแนะถึงข้อที่ควรแก้ไข ที่จะนำไปใช้ในการนิเทศใหม่อีกครั้ง เพื่อการจัดประสบการณ์ในการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมใช้การนิเทศภายใน โดยการสังเกตและสอบถาม ผลปรากฏว่าครูปฐมวัยทั้ง 12 คน สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์ และนำแผนนั้นไปทำการจัดประสบการณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้ดูแลเด็กควรมีการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยทำให้ได้ข้อมูลจากสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริงและได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

1.2 หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการกำหนดวุฒิการศึกษาในการรับสมัครครูผู้ดูแลเด็กให้ตรงสาขาปฐมวัย หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือผ่านการอบรมด้านปฐมวัยโดยมีใบรับรอง

1.3 หน่วยงานต้นสังกัด ควรนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างใกล้ชิดและคอยแนะนำให้คำปรึกษาและดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

1.4 การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ควรนำเด็กปฐมวัยเข้าร่วมสาธิตในการฝึกปฏิบัติการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อความสมจริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ช่วยให้เกิดการฝึกฝนทางความคิด และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.2 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบหรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น การสัมมนา การวิจัยในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น

2.3 ควรพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานด้านอื่นๆ เช่น ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ด้านการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เป็นต้น โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาให้ครูผู้ดูแลเด็กมีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์เพ็ญ บุชบา. (2561). การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดประสบการณ์การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนมารีย์พิทักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปราณี ฉิมชัย. (2558). การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรงเรียนวัดวชิราลงกรณวราราม. (2560). หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4.
- รัชดาพร ขจรโมทย์. (2557). การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม ; ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.

- วรรณพร โพธิ์ศรี. (2558). การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิไลลักษณ์ เพ็ธแก้ว. (2557). การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กสังกัดเทศบาลตำบลวาใหญ่ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2558). รายงานการประเมินคุณภาพ
ภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ.
- สุดใจ พรหมเสนา. (2557). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้สำหรับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ไทร อำเภอดอนตาล จังหวัด
มุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Agado, Gloris ale. (1998). "Staff Development in Effective Boarder Schools" **Dissertation Abstracts
International**. The University of Texas at Austin.
- Leonard Nadler. (1992). **HRD—Where has it Been, Where is it Going**. Studies in Continuing Education. 14. 2.
- Maddox. (2001). **Education Challenges of the 21st Century The Vision of Quality**. UNESCO: International
Institute for Educational Planning. Paris France

ลิขสิทธิ์โดย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ลิขสิทธิ์โดย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี